

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ OGÓLNA

Rozdział 1

Co to jest nowotwór? – Radziław Kordek 11

Podstawowe definicje 11

Przyczyny powstawania nowotworów 14

Nowotwór – choroba genetyczna 14

Nowotwory dziedziczne 15

Kancerogeny 16

Zapobieganie chorobom nowotworowym (profilaktyka pierwotna) 18

Palenie tytoniu i picie alkoholu 19

Dieta 20

Witaminy i mikroelementy. 22

Otyłość i aktywność fizyczna 23

Promieniowanie ultrafioletowe 23

Wirusy 23

Badania przesiewowe (profilaktyka wtórna) 24

Badania przesiewowe w kierunku raka szyjki macicy 25

Badania przesiewowe w kierunku raka piersi 26

Badania przesiewowe w kierunku raka jelita grubego 27

Inne badania przesiewowe w onkologii 28

Rozdział 2

Diagnostyka chorób nowotworowych – Radziław Kordek 29

Problemy wczesnej wykrywalności nowotworów 29

Wczesna zgłaszalność – objawy nowotworów 30

Podstawowe algorytmy diagnostyczne 31

Niektóre badania przydatne w diagnostyce onkologicznej 34

Diagnostyka laboratoryjna	34
Markery nowotworowe	35
Diagnostyka obrazowa	36
Rozdział 3	
Leczenie chorych na nowotwór – Arkadiusz Jeziorski, Jacek Fijuth, Maciej Krzakowski	44
Leczenie chirurgiczne – Arkadiusz Jeziorski	45
Operacje diagnostyczne	50
Operacje radykalne	52
Operacje oszczędzające	53
Operacje paliatywne	54
Operacje odtwórcze	55
Operacje profilaktyczne	57
Operacje przerzutów	59
Inne techniki stosowane w chirurgii onkologicznej	60
Uwagi końcowe	61
Radioterapia – Jacek Fijuth	61
Podstawy fizyczne radioterapii	62
Dawki promieniowania	63
Radiobiologiczne podstawy radioterapii	64
Typy radioterapii (teleradioterapia i brachyterapia)	67
Promieniowyleczalność i indeks terapeutyczny	68
Kliniczne zastosowanie radioterapii	68
Elementy planowania radioterapii	69
Kontrola jakości leczenia	72
Powikłania po radioterapii (odczyny popromienne)	72
Leczenie systemowe w nowotworach złośliwych – Maciej Krzakowski	73
Chemioterapia	74
Biologiczne podstawy chemioterapii	74
Podział leków stosowanych w chemioterapii	77
Kliniczne zasady stosowania chemioterapii	79
Kliniczne zastosowania chemioterapii	80
Toksyczność chemioterapii	83
Hormonoterapia	86
Biologiczne podstawy hormonoterapii	86
Podział leków stosowanych w hormonoterapii	87
Kliniczne zasady stosowania hormonoterapii	87
Kliniczne zastosowania hormonoterapii	88
Toksyczność hormonoterapii	89
Immunoterapia i bioterapia	89
Leczenie wspomagające	90

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

Rozdział 4

Najczęstsze nowotwory – objawy, rozpoznawanie i leczenie

– Arkadiusz Jeziorski	93
Rak płuca	93
Rak piersi	95
Nowotwory skóry	106
Nowotwory nabłonkowe	106
Inne nowotwory skóry	108
Czerniak	108
Rak neuroendokrynnego skóry (guz Merkla)	111
Przerzuty do skóry	111
Nowotwory układu pokarmowego	113
Rak przełyku	113
Nowotwory żołądka	116
Rak żołądka	116
Inne nowotwory żołądka	119
Rak jelita grubego	119
Guzy wątroby	123
Nowotwory zewnątrzwątrobowych dróg żółciowych	127
Rak trzustki	128
Nowotwory układu moczowo-płciowego	131
Rak nerki	131
Rak pęcherza moczowego	132
Rak gruczołu krokowego	135
Nowotwory jądra	136
Rak prącia	138
Nowotwory narządu rodniczego	139
Nowotwory macicy	139
Rak szyjki macicy	139
Rak trzonu macicy	141
Nowotwory jajnika	143
Rak sromu	145
Rak pochwy	146
Nowotwory głowy i szyi	147
Nowotwory górnej części układu pokarmowego i oddechowego	147
Nowotwory gruczołów ślinowych	150
Nowotwory tarczycy	151
Nowotwory tkanek miękkich	154
Pierwotne nowotwory kości	156
Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego	157
Nowotwory układu krwiotwórczego	159
Białaczki	159
Chłoniaki nieziarnicze	161

Ziarnica (choroba Hodgkina)	163
Nowotwory u dzieci	165
Rozdział 5	
Opieka pielęgniarska w onkologii – Janusz Piekarski	167
Wstęp	167
Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chirurgicznym	169
Opieka przedoperacyjna	169
Opieka pooperacyjna	172
Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale chemioterapii	176
Postępowanie pielęgniarskie przy przygotowywaniu i podawaniu cyto- statyków	176
Objawy niepożądane leczenia systemowego	180
Co przekazać choremu na temat samego leczenia?	189
Specyfika pracy pielęgniarki w oddziale radioterapii	190
Zasady bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa chorych	190
Objawy niepożądane leczenia	192
Odczyny wczesne	193
Powikłania późne radioterapii	200
Przygotowanie chorego do radioterapii – co powiedzieć choremu?	201
Przygotowanie chorego na wystąpienie objawów niepożądanych	204
Opieka paliatywna	206
Leczenie objawów somatycznych	207
Zagadnienia psychospołeczne	217
Dziecko w szpitalu	221
Bezpieczeństwo i prawa chorego dziecka	221
Specyfika prowadzenia leczenia przeciwnowotworowego u dzieci	222
Objawy niepożądane leczenia przeciwnowotworowego u dzieci	224
Opieka nad rodziną	227
Praca pielęgniarki w ambulatorium	227
Rehabilitacja chorego	230
Rehabilitacja fizyczna	230
Rehabilitacja psychospołeczna	231
Rehabilitacja zawodowa	232
Problemy seksualne chorego	232
Żywnienie chorego	233
Ocena zapotrzebowania na wspomaganie żywieniowe	235
Cele wspomagania żywieniowego u chorych na nowotwór	236
Co chory ma prawo wiedzieć?	241
Prawa chorego	241
Co chory może wiedzieć i o czym powinien się dowiedzieć od pielęgniarki?	244
Europejski Kodeks Walki z Rakiem	247
Piśmiennictwo uzupełniające	251
Skorowidz	253